

VIDES PIEEJAMĪBAS EKSPERTS

Māris Ceirulis +371 26544442
e-pasts info@redzigaismu.lv

Andis Dzērve +371 26491133
andisdzerve@inbox.lv e-pasts

Liepājā

IETEIKUMI CILVĒKU AR REDZES TRAUCĒJUMIEM VIDES PIEEJAMĪBAS STANDARTU IZSTRĀDĀŠANAI UN IEVIEŠANAI LATVIJĀ

1. Pakāpieni:

- pirmajam un pēdējam pakāpienam jābūt skaidri iezīmētam dzeltenā (RAL 1021), kontrastējošā krāsā, pakāpiena augšdaļā (horizontālais) jābūt 100mm platumā, bet pakāpiena lejasdaļā (vertikālais) – 50mm platumā;
- ja ir tikai divi vai trīs pakāpieni, marķē katru;
- iekštelpā margu lenteriem jābūt stāvu apzīmējumam taktilā un braila

rakstā. Piemēram, kāpņu margas pirmajā stāvā būs cipars 1.

2. Līfts:

- līfta cipariem, pogām jābūt palielinātām ar taktilu ciparu, kā arī braila rakstā, (nav pieļaujamas sensora tipa pogas), 900-1200mm augstumā no grīdas līmeņa;
- vēlama audio informācija par sasniegto stāvu;
- līfta durvis aprīkot ar laika aiztures mehānismu, kā arī kontrastē ar apkārtējo vidi;
- apgaismojums pietiekams un vienmērīgs līftā un priekštelpā.

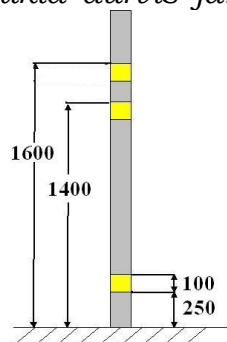
3. WC:

- Izlietnes augstums 750mm no grīdas līmeņa;
- Poda aprīkots ar roku balstiem, poda vāks, izlietne, papīra turētājs, grūžu kaste, ziepju trauciņš u.c. kontrastē ar apkārtējo vidi;
- Spogulis sākas no izlietnes malas.
- Piederumiem jābūt nemainīgai atrašanās vietai.
- Tualetes galdiņa un roku mazgāšanas izlietnes malām jābūt noapaļotām.
- Aukstā un karstā ūdens krāniem ieteicams būt atšķirīgiem pēc krāsas.

4. Durvis, sienas, grīda, telpas un slēdži uc:

- visām durvju vērtnēm platums ne mazāks par 900mm;
- nodrošināt kontrastējošas durvju aplodas, kuras kontrastē ar pašām durvīm un sienu;
- taktilās uzrakstu plāksnītes novietot 1600mm - augstums no grīdas līmeņa, blakus durvīm, roktura pusē. Burti, cipari kontrastē ar pamatni (burtu lielums ne mazāks par 25mm) un Braila raksts zem uzrakta;
- sliekšņi nav pieļaujami;

- zvana pogas (1200mm no grīdas līmeņa), gaismas slēdži, kontakti (850-900mm no grīdas līmeņa), durvju un logu rokturi – jākontrastē ar sienu un logu rāmi;
- stikla durvis jāmarķē ar kontrastējošu krāsojumu (vēlams dzeltenā);

zīm. 1

- stikla sienas, virsmas un citas grūti saskatāmās vietas marķēt (sk. zīm. 1);
- izvairīties no nenostiprinātiem paklājiem vai citiem segumiem;
- līmeņu maiņas iezīmēt ar kontrastējošu marķējumu vai atšķirīgu grīdas segumu, izvairīties no straujiem kāpumiem, kritumiem un sliekšņiem;
- koplietošanas telpās izvairīties no izvirzītiem plauktiem, ugunsdzēsšanas aparātiem, telefoniem u.c. priekšmetiem, jo tos nevar sataustīt ar spieķi un tie apdraud neredzīga cilvēka pārvietošanās drošību;
- sēdvietām auditorijās un konferenču zālēs jābūt pieejamām, tām pastāvīgi jāatrodas savās vietās, tās nedrīkst aizsprostot galveno pārvietošanās ceļu;
- durvīm, mēbelēm, sienām un grīdai savstarpēji ir jākontrastē;
- ugunsdrošības signalizācija darbošanās režīmā ir dzirdama un redzama (neredzīgiem un kurliem);
- kopmītņu virtuvēs ieteicama elektriskā plīts (nav ieteicamas keramiskās plīts virsmas) neredzīgiem un vājredzīgiem cilvēkiem.

5. Logi

- Logu rokturiem jākontrastē pret loga aili, vienkārši lietojamiem un viegli sasniedzamiem.
- Logiem jābūt aprīkoti ar žalūzijām u.c., lai novērstu pārāk spilgtas gaismas ieplūšanu telpā.

6. Ārējā vide:

- brauktuves šķēršošnas vietai un autostāvvietas pāreja uz gājēju ietvi **jābūt vienā līmenī ar braucamo daļu**
- Lai nodrošinātu pieejamu fizisko vidi neredzīgiem un vājredzīgiem cilvēkiem, liela nozīme ir pārvietošanās vadlīniju izveidošanai, kuru uzdevums ir palīdzēt šiem cilvēkiem patstāvīgi un droši pārvietoties. To uzdevums ir norādīt virzienu un aizvest cilvēku līdz mērķim (piem. līdz augstskolas ārdurvīm), pasargājot no sadursmes ar ceļa zīmēm, žogiem, atkritumu urnām utt. Vadlīnijām ir jābūt skaidri atšķiramām (pārvietošanās PRIZMA 1AK un brīdinošās PRIZMA 2AK vadlīnijas) sīkāka informācija: www.rukis-liepaja.lv/index.php?id=718&start=3

Esam gatavi tikties klātienē ar visām ieinteresētajām personām projektu realizācijā, gan ar būvvaldes, gan ar arhitektiem u.c. pārstāvjiem.

Plašāku informāciju par vides pieejamības jautājumiem varat iegūt: www.redzigaismu.lv, www.videspieejamiba.lv, kur sadaļā PADOMI būs Liepājas neredzīgo biedrības izstrādātie padomi redzes invalīdiem.

**Ar cieņu,
Vides pieejamības eksperts**

M.Ceirulis

A. Dzērve